

KVALITETSDEKLARATION

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Ämnes- och statistikområde

Ämnesområde: Jordbruk, skogsbruk och fiske

Statistikområde: Jordbrukets ekonomi

Referenstid

2017

Produktkod

JO0205

Statistikens kvalitet.....	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population.....	3
1.2.2 Variabler.....	3
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	4
1.2.5 Referenstider.....	5
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1 Urval.....	6
2.2.2 Ramtäckning.....	6
2.2.3 Mätning.....	6
2.2.4 Bortfall.....	6
2.2.5 Bearbetning.....	6
2.2.6 Modellantaganden.....	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	6
3 Aktualitet och punktlighet.....	7
3.1 Framställningstid.....	7
3.2 Frekvens.....	7
3.3 Punktlighet.....	7
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	7
4.1 Tillgång till statistiken.....	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	7
4.3 Presentation.....	7
4.4 Dokumentation.....	7
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	7
5.1 Jämförbarhet över tid.....	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper.....	8
5.3 Samanvändbarhet i övrigt.....	8
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	8
Allmänna uppgifter.....	8
A SOS-klassificering.....	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	8
C Bevarande och gallring.....	9
D Uppgiftsskyldighet.....	9
E EU-reglering och internationell rapportering.....	9
F Historik.....	9
G Kontaktuppgifter.....	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnaderna för denna produktion och avser att visa den totala ekonomiska utvecklingen inom den svenska jordbrukssektorn. Tidigare gjordes detta i Sverige genom den så kallade sektorskalkylen, som beräknats under en lång följd av år och utgjort ett viktigt underlag vid de prisöverläggningar som förekom under prisregleringsperioderna fram till och med 1990.

Kalkylen används som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av förändringar i jordbrukssektorn både nationellt och inom EU. Uppgifterna som redovisas omfattar inte enbart värden utan även volymer (gäller inkomstsidan och vissa poster på utgiftssidan). Volymuppgifterna kan användas för att bedöma produktionsförändringar inom jordbrukssektorn.

EAA sammanställs tre gånger för varje referensår. I början av december, aktuellt referensår, publiceras en prognos för utvecklingen under året. I början av februari, året efter det aktuella referensåret, publiceras preliminära resultat och i oktober samma år publiceras den slutliga statistiken.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används av EU:s generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling, DG AGRI, som underlag för bedömningar av den ekonomiska utvecklingen inom EU:s jordbruk. I Sverige används statistiken av organisationer, företag och myndigheter som underlag för ekonomiska bedömningar, kalkyler, prognoser och utredningar. Vidare används den av SCB som underlag till nationalräkenskaperna.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiska målstorheter

- Jordbrukssektorns produktionsvärde och kostnader i löpande priser
- Jordbrukssektorns produktionsvärde och kostnader i fasta priser

1.2.1 Objekt och population

De objekt som i EAA anses tillhöra jordbrukssektorn utgörs av företag som bedriver växtodling (inklusive trädgårdsodling), husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller viss tjänsteverksamhet.

Målpopulationen för EAA utgörs av samtliga dessa objekt i landet.

1.2.2 Variabler

I den slutliga statistiken som publiceras i oktober varje år redovisas följande variabler för den senaste tolvårsperioden:

- årliga produktionsvärden per produkt/tjänst till både löpande och fasta priser,
- årliga kostnader per kostnadsslag till både löpande och fasta priser,

- årliga ersättningar i form av så kallade produktionssubventioner,
- årliga förädlingsvärden och värden i form av andra resultatmått.

I de två Statistiska meddelanden (SM) som avser prognos respektive preliminär utveckling mellan de två senaste åren redovisas för det senare av de båda åren enbart utvecklingen i indexform jämfört med föregående år. För grupper av produkter och kostnadslag redovisas:

- Volymindex
- Prisindex
- Värdeindex

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av typerna totaler och kvoter.

Totaler skattas för:

- Produktionsvärde per produkt
- Erhållet jordbruksstöd per produkt
- Kostnad per kostnadslag

Kvoter skattas för:

- Volym-, pris- och värdeindex

1.2.4 Redovisningsgrupper

I de två SM som avser prognos respektive preliminär utveckling mellan de två senaste åren sker redovisning av följande grupper av produkter, andra intäktslag och kostnadslag:

- Spannmål, industrigrödor, foderväxter, köks- och plantskoleväxter, potatis, frukt och bär samt andra växter och vegetabiliska produkter
- Djur och animaliska produkter
- Jordbruksjänster
- Sekundära icke-jordbruksaktiviteter
- Övriga produktionssubventioner
- Insatsförbrukning
- Kapitalförslitning
- Löner och kollektiva avgifter
- Arrende- och hyreskostnader
- Räntekostnader och ränteintäkter

I den slutliga statistiken som publiceras i oktober varje år sker redovisning på en mer detaljerad nivå för den senaste tolvårsperioden, där redovisas:

- Förädlingsvärde brutto till baspris
- Förädlingsvärde netto till baspris
- Faktorinkomst
- Driftsöverskott netto
- Företagsinkomst

De i EAA ingående resultatmått till baspriser beräknas på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen (10)
- + Värdet av animalieproduktionen (13)
- + Intäkter från jordbrukstjänster (15)
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter (17)
- = *Jordbrukssektorns produktionsvärde (18)*

- Kostnader för insatsvaror och tjänster (19)
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris (20)*

- Kapitalförslitning (21)
- = *Förädlingsvärde netto till baspris (22)*

- + Övriga produktionssubventioner (25)
- = *Faktorinkomst (26)*

- Löner och kollektiva avgifter (23)
- = *Driftsöverskott netto (27)*

- Arrende- och hyreskostnader (28)
- Nettoräntekostnader (30-29)
- = *Företagsinkomst netto (31)*

1.2.5 Referenstider

EAA redovisas för enskilda kalenderår.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

EAA:s intäktssida bygger på statistik såsom produktions-, pris- och stödstatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet.

På kostnadssidan baseras uppskattningarna av flertalet av kostnadsslagen på aggregerade bokföringsuppgifter från knappt 9 000 företag. I vissa fall används modellantaganden och schablonmässiga antaganden. Detta ger en osäkerhet i uppgifterna. På grund av att ett flertal olika datakällor används, kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

I de två SM som avser prognos respektive preliminär utveckling mellan de två senaste åren baseras statistiken på en mycket stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet. Den slutliga statistiken kan därför komma att skilja sig betydligt från resultaten i prognosen och i den preliminära statistiken.

2.2 Osäkerhetskällor

EAA baseras till stor del på redan befintlig statistik. Osäkerheten i EAA beror därför i stor utsträckning på kvaliteten i den statistik som används i beräkningarna. I vissa fall finns ingen befintlig statistik tillgänglig eller så beskriver den befintliga statistiken inte fullt ut det som ska mätas i EAA. I dessa fall måste uppskattningar alternativt modellantaganden användas, vilket ytterligare bidrar till osäkerheten i statistiken.

2.2.1 Urval

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten men det är mycket svårt att kvantifiera i vilken omfattning.

2.2.2 Ramtäckning

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten i liten omfattning.

2.2.3 Mätning

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten förhållandevis mycket.

2.2.4 Bortfall

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten i liten omfattning.

2.2.5 Bearbetning

I den statistik som används som underlag för EAA är bearbetning en osäkerhetskälla. Dessutom är de bearbetningar som görs vid sammanställningen av EAA en osäkerhetskälla. Bedömningen är dock att de har en begränsad påverkan på den totala osäkerheten.

2.2.6 Modellantaganden

För vissa poster bygger skattningarna på schablonmässiga antaganden och modellantaganden i de fall direkt information saknas. Detta gäller framförallt på kostnadssidan men till viss del även vid beräkning av produktionsvärden. Som exempel kan nämnas avskrivningar på byggnader och kostnader för näringar som ska ingå i EAA men som inte ingår i Lantbruksregistret.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

EAA sammanställs tre gånger för aktuellt referensår. I början av december, aktuellt referensår, publiceras en prognos för utvecklingen under året. I början av februari, året efter aktuellt referensår, publiceras preliminära resultat och i oktober samma år publiceras den slutliga statistiken.

I prognosen och den preliminära statistiken baseras beräkningarna på en mycket stor andel preliminära uppgifter och uppskattningar. Generellt kan man säga att det finns bättre underlag för att beräkna intäkterna än kostnaderna. Den slutliga statistiken kan därför skilja sig avsevärt från resultaten i prognosen och den preliminära statistiken.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Arbetet pågår kontinuerligt under året. Framställningstiden för den slutliga statistiken är 9 månader. Prognosen publiceras 1 månad före aktuellt referensårs slut och den preliminära statistiken publiceras 1 månad efter aktuellt referensårs slut.

3.2 Frekvens

Den slutliga statistiken publiceras i form av tidsserier en gång per år. Dessutom publiceras varje år en preliminär beräkning för föregående år samt en prognos för innevarande år.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, SM JO45, på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under avdelningen Statistik samt på SCB:s webbplats www.scb.se. Den slutliga statistiken som publiceras i oktober varje år presenteras även i Jordbruksverkets statistikdatabas. Statistikuppgifterna översänds till EU:s statistikmyndighet Eurostat och publiceras därefter i Eurostats publikation "Statistics in Focus" och i pressmeddelande samt i Eurostats databas.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Möjligheten att få tillgång till ytterligare statistik finns. Förfrågningar görs till ansvarig person på Jordbruksverkets statistikenhet.

4.3 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, figurer och korta textkommentarer i Statistiska meddelanden. Den slutliga statistiken publiceras även i Jordbruksverkets statistikdatabas.

4.4 Dokumentation

Beräkningsmetoder med mera redovisas i dokumentet "EAA-bilaga med metodbeskrivning (på engelska)" som finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under "Ta del av statistiken".

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Tidsserier finns från 1973. Mer detaljerade beräkningar finns från 1990. Statistiken från år 1990 och framåt i tiden baseras på samma metod. Jämförelser med statistiken före år 1990 bör göras med försiktighet.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan grupper är god.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

EAA används som underlag i Nationalräkenskaperna (NR) som produceras av Statistiska centralbyrån (SCB). Beroende på definitionsskillnader med mera gör SCB korrigeringar för att anpassa underlaget till NR-systemets krav. Detta gör att uppgifterna om jordbruket i NR skiljer sig från de som publiceras i EAA.

Inom området jordbrukets ekonomi kan ytterligare två undersökningar som publiceras inom ramen den officiella statistiken nämnas. Utvecklingen av jordbruksföretagens inkomst- och lönsamhetsförhållanden enligt företagsekonomiska principer redovisas i Jordbruksekonomiska undersökningen som publiceras på Jordbruksverkets och SCB:s webbsidor. Produkten Jordbrukarhushållens inkomster produceras av Jordbruksverket och har som syfte att belysa utvecklingen och sammansättningen av jordbrukarhushållens inkomster vid olika grupper av jordbruksföretag.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Statistiken visar inga brister i numerisk överensstämmelse, vid sidan av mindre summeringsfel i vissa tabeller vilka beror på avrundningar.

Allmänna uppgifter

A SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av material som används för produktion av statistik. Enligt 19 § Lagen om den officiella statistiken ([2001:99](#)) ska statistikansvarig myndighet gallra uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål. Jordbruksverket bedömer att de uppgifter som samlats in under den period som Jordbruksverket varit statistikansvarig myndighet ännu behövs för publicering av tidsserier och kvalitetskontroller i nuvarande publiceringar. Inga beslut om gallring har därför fattats.

D Uppgiftsskyldighet

Det föreligger ingen skyldighet att lämna uppgifter till denna statistik. EAA baseras dock på uppgifter från ett stort antal andra statistikprodukter, administrativa register med mera som i vissa fall är belagda med uppgiftsskyldighet och i vissa fall inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

EAA (Economic Accounts for Agriculture) beräknas enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 december 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

F Historik

EAA är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnaderna för denna produktion och avser att visa den totala ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn. Tidigare gjordes detta i Sverige genom den så kallade sektorskalkylen, som beräknats under en lång följd av år och utgjort ett viktigt underlag vid de prisöverläggningar som förekom under prisregleringsperioderna fram t.o.m. 1990. I och med Sveriges inträde i EU 1995 anpassades sektorskalkylen för att uppfylla kraven enligt EU:s regelverk. Tidsserier finns från 1973. Mer detaljerade beräkningar finns från 1990.

G   **Kontaktuppgifter**

<i>Statistikansvarig myndighet</i>	Jordbruksverket
<i>Kontaktinformation</i>	Ulf Svensson
<i>E-post</i>	ulf.svensson@jordbruksverket.se
<i>Telefon</i>	036 - 15 50 74